

ACTUALITĂȚI ȘI STRATEGII DE UTILIZARE A MELATONINEI ÎN PRACTICA NEUROLOGICĂ

Irina Smetanca – medic-rezident an. II, catedra Neurologie II

Introducere. Melatonina – neuropeptid, sintetizat în mod principal de către epifiză, are acțiune unică asupra organismului uman. Studiile cercetătorilor înainte erau direcționate pe potențial terapeutic al melatoninei în dereglările de somn și sincronizarea ritmurilor circadiene și sezoniere. Totuși comparativ recent au apărut studii experimentale, care presupun efectul pozitiv în tratament cu melatonină în cazul durerilor cronice (fibromialgii, migrenă, dureri cervicale de spate), tulburări anxio-depresive la pacienții cu maladii cardio-vasculare (spre exemplu sindrom coronarian acut, pacienții după AVC). La fel ultimul timp se studiază acțiunea melatoninei în particularități clinico-neurofiziologice sezoniere schimbătoare în epilepsii.

Scopul lucrării. Realizarea unui reviu sistematic actualizat privind funcția melatoninei în organismul uman și utilizarea melatoninei „exogene” (sintetică) în practica neurologică.

Material și metode. Pentru acest studiu au fost analizate peste 25 de surse bibliografice, din ultimii 10 ani, printre care: articole – 23, cărți – 2.

Rezultate. Una din direcțiile terapeutice principale legată de utilizarea melatoninei în medicină este utilizarea preparatelor pentru normalizarea dereglărilor de somn și profilactica/tratamentul desinhronizărilor, condiționate de încălcarea a regimului luminei. În cadrul ritmului diurn al organismului melatonina susține ciclul somn-veghe, schimbările diurne a activității motorii și a temperaturii corpului. Normalizării somnului la fel contribuie și activitatea anxiolitică a melatoninei. Sintetizarea melatoninei are caracter sezondependentă și în caz de dereglarea acestuia, crește riscul acutizării maladiilor cervicale, apare starea depresivă, sindromul metabolic. Drept exemplu servește creșterea depresiilor și alcoolismului în cazul deplasărilor la serviciu din regiunile centrale în regiunile nordice. În acest fel melatonina asigură adaptarea bioritmurilor endogene la condițiile permanent schimbătoare ale mediului. În ultimii ani s-a identificat capacitatea melatoninei de a optimiza activitatea cognitivă a creierului și totodată se contrapune proceselor patologice, care condiționează aceste dereglări. Melatonina îmbunătățește activitatea mentală prin câteva mecanisme: acțiunea antioxidantă, scăderea neurotoxicității glutamice, activarea factorilor de creștere a neuronilor și restricționarea apoptozei celulelor nervoase. Luând în considerare faptul demonstrat că melatonina duce la micșorarea eliminării prostaglandinelor și inhibarea integrării leucocitelor polimorfonucleice în locul inflamației, acțiunea pozitivă a melatoninei deasemenea a fost notificată la un șir de maladii, care se manifestă prin sindrom dur (în special fibromialgii, migrenă, dureri cervicale de spate).

Concluzii. Spectrul de acțiune al melatoninei este foarte larg, aceasta permite considerarea melatoninei ca adaptogen universal, care susține bilanțul organismului la un anumit nivel și permite adaptarea tuturor proceselor petrecute la condițiile permanent schimbătoare ale mediului înconjurător și acțiunea locală asupra organismului. S-a constatat acțiunea terapiei cu preparate ce conțin melatonină asupra capacităților intelectual-mnestice (conștiință clară, activitatea socială și comunicare, îmbunătățirea memoriei la faptele curente) și sfera psiho-emoțională (scăderea lăbilității emoționale, anxietății, îmbunătățirea dispoziției, micșorarea asteniei) la pacienții studiați.

Cuvinte-cheie: melatonină, insomnii, anxietate, somn-veghe, dureri cronice